

**Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2020-404
(prof. mr. M.L. Hendrikse, voorzitter, mr. dr. S.O.H. Bakkerus,
mr. J.S.W. Holtrop, leden en mr. K.S. Smits, secretaris)**

Klacht ontvangen op : 26 augustus 2019
Ingediend door : Consument
Tegen : ASR Schadeverzekering N.V., gevestigd te Utrecht, verder te noemen Verzekeraar
Datum uitspraak : 7 mei 2020
Aard uitspraak : Niet-bindend advies

Samenvatting

Autoverzekering. Erkenning van aansprakelijkheid voor aanrijding. Consument is met zijn auto tegen de achterkant van de auto van de Tegenpartij gereden. Verzekeraar heeft aansprakelijkheid erkend en de schade van de Tegenpartij vergoed, omdat Consument onvoldoende afstand zou hebben gehouden. Consument kan zich hierin niet vinden. De Commissie is van oordeel dat vast is komen te staan dat Consument onvoldoende afstand heeft gehouden en dat hij niet heeft bewezen dat de Tegenpartij zonder verkeersnoodzaak heeft geremd. Verzekeraar mocht aansprakelijkheid erkennen. De Verzekering biedt geen dekking voor de eigen schade van Consument. De Commissie wijst de vordering af.

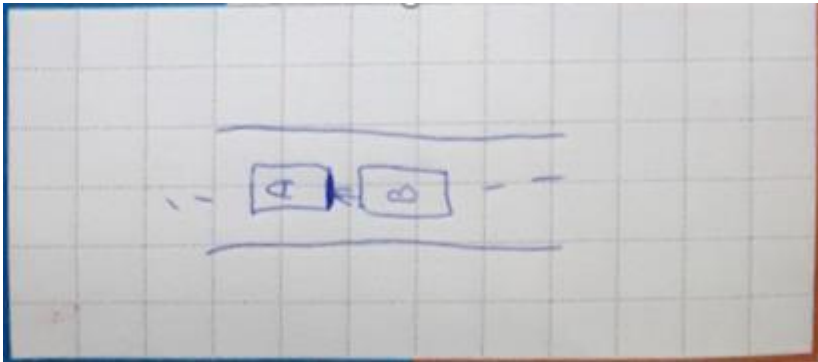
1. Proces

- 1.1 De Commissie beslist op basis van haar Reglement en op basis van de volgende stukken die partijen in de procedure hebben ingebracht: 1) het klachtformulier van Consument en de aanvullende stukken, 2) het verweerschrift van Verzekeraar, 3) de repliek van Consument, 4) de dupliek van Verzekeraar.
- 1.2 De Commissie stelt vast dat Consument heeft gekozen voor een niet-bindend advies. De uitspraak is daardoor niet-bindend.
- 1.3 De Commissie stelt vast dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak kan daarom op grond van de stukken worden beslist.

2. Wat is er gebeurd?

- 2.1 Consument heeft in het verleden bij Verzekeraar een autoverzekering met alleen WA-dekking (hierna 'de Verzekering') afgesloten.

- 2.2 Op 6 februari 2019 om 18:30 uur is Consument binnen de bebouwde kom achterop de auto van een andere automobilist (hierna: ‘de Tegenpartij’) gereden.
- 2.3 Consument heeft de schade op 7 februari 2019 bij Verzekeraar gemeld. Bij de melding heeft Consument een schadeformulier ingediend, dat op de voorzijde door hemzelf en de Tegenpartij is ingevuld. Op het schadeformulier is een situatieschets van de aanrijding opgenomen. De Tegenpartij is hierop weergegeven als “A” en Consument als “B”.

- 2.4 Bij onderdeel 14 ‘Mijn opmerkingen’ heeft de Tegenpartij ingevuld:

“Kwam tegen achterkant aan. Meneer B wilt niet toekennen dat ’t door file komt”.

- 2.5 Bij onderdeel 14 ‘Mijn opmerkingen’ heeft Consument ingevuld:

“Mevrouw remde hard zomaar, er waren 15 meter voor haar geen auto’s”.

- 2.6 Op de achterzijde van het door de Tegenpartij ingediende schadeformulier heeft de Tegenpartij verklaard bij ‘Omstandigheden tijdens voorval’ dat haar snelheid 30 kilometer per uur bedroeg. De Tegenpartij heeft ook verklaard dat het wegdek nat was.

Op de achterzijde van het door Consument ingediende schadeformulier heeft Consument verklaard bij ‘Omstandigheden tijdens voorval’ dat zijn snelheid 40 kilometer per uur bedroeg. Daarnaast heeft Consument verklaard dat het wegdek nat was.

- 2.7 Op de achterzijde van het door de Tegenpartij ingediende schadeformulier heeft de Tegenpartij bij het onderdeel ‘Aansprakelijkheid. Wie is naar uw mening aansprakelijk? Waarom meent u dat?’ het volgende ingevuld:

“Er was file en meneer botste tegen de achterkant van mijn auto aan”.

Op de achterzijde van het door Consument ingediende schadeformulier heeft Consument bij het onderdeel ‘Aansprakelijkheid. Wie is naar uw mening aansprakelijk? Waarom meent u dat?’ het volgende ingevuld:

“De bestuurder van voertuig A is aansprakelijk. Er was geen verkeersnoodzaak voor haar om een noodstop te maken. Ik hield voldoende afstand en kon onmogelijk een botsing voorkomen. Voor voertuig A was de rijbaan volledig vrij van verkeer tot zeker 15 meter. Mevrouw was onduidelijk over de reden van een noodstop.”

- 2.8 Op 12 februari 2019 heeft Verzekeraar gereageerd op de schademelding van Consument en hem bericht dat Consument aansprakelijk is voor de schade, dat de schade van de Tegenpartij zal worden vergoed en dat dit gevolgen heeft voor de verzekeringspremie van Consument. Ook heeft Verzekeraar Consument meegedeeld dat hij de schade aan zijn auto niet zal vergoeden, omdat de Verzekering hiervoor geen dekking biedt.
- 2.9 Verzekeraar heeft de volledige schade van de Tegenpartij van € 476,97 vergoed. Ter voorkoming van een terugval in schadevrije jaren en een premieverhoging heeft Consument het schadebedrag van € 476,97 aan Verzekeraar betaald.
- 2.10 Consument is het oneens met het standpunt van Verzekeraar en hij heeft daarom een klacht ingediend bij Kifid.

3. Het geschil – waar gaat het om in deze procedure?

Vordering en standpunten Consument

- 3.1 Consument vordert betaling van € 976,97, met behoud van zijn schadevrije jaren en no-claimkorting. Dit bedrag bestaat uit de door Consument aan Verzekeraar betaalde schade van de Tegenpartij en een bedrag van € 500,00 voor de schade aan het eigen voertuig van Consument.

Grondslagen en argumenten daarvoor

- 3.2 Deze vordering steunt, kort en zakelijk weergegeven, op de volgende grondslag. Verzekeraar is toerekenbaar tekortgeschoten in de nakoming van zijn verbintenissen uit de verzekeringsovereenkomst, omdat hij ten onrechte de schade van de Tegenpartij heeft vergoed en de schade van Consument niet. Consument voert hiertoe de volgende argumenten aan.
- 3.3 De schade van de Tegenpartij dient voor haar eigen rekening te blijven, omdat er sprake is van overmacht aan de zijde van Consument. De Tegenpartij heeft namelijk een fout gemaakt door vanaf een lage snelheid hard op te trekken en vervolgens zonder verkeersnoodzaak abrupt te remmen, waardoor Consument een noodstop moest maken. Er was geen verkeersnoodzaak, omdat er geen stoplichten of zijstraten waren. Ook was er geen file, anders dan de Tegenpartij heeft verklaard. Dit blijkt uit de situatieschets op het schadeformulier - waarop geen andere auto's zijn getekend - en een foto van kort na het ongeval. Bij het maken van de noodstop is Consument door externe omstandigheden - het natte hellende wegdek en het gewicht van zijn auto – doorgeslipt. Ondanks dat Consument voldoende afstand hield kon hij hierdoor een aanrijding niet meer voorkomen.
- 3.4 Consument is ook niet aansprakelijk voor de schade van de Tegenpartij, omdat Verzekeraar de aansprakelijkheid niet kan erkennen zonder eigen erkenning door Consument of bewijs van de Tegenpartij. Consument heeft echter geen verklaring ondertekend waarin hij aansprakelijkheid erkent en de Tegenpartij heeft niet bewezen dat Consument aansprakelijk is. Verzekeraar heeft bij het vaststellen van de aansprakelijkheid de belangen van Consument dan ook onvoldoende beschermd door direct uit te gaan van de aansprakelijkheid van Consument en Consument niet alle informatie te verstrekken waarmee hij zijn aansprakelijkheid kon weerleggen.

Verweer Verzekeraar

- 3.5 Verzekeraar heeft, kort en zakelijk weergegeven, de volgende verweren gevoerd.
- 3.6 Consument is aansprakelijk, omdat hij in strijd met artikel 19 Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 (hierna: 'RVV 1990') heeft gehandeld, waarin is bepaald dat de bestuurder in staat moet zijn om zijn voertuig tot stilstand te brengen binnen de afstand waarover hij de weg kan overzien en waarover deze vrij is. Uit de rechtspraak blijkt dat dit met name geldt binnen de bebouwde kom. De achter rijdende bestuurder moet tijdig kunnen remmen en erop bedacht zijn om zijn auto tot stilstand te kunnen brengen binnen de afstand tot de auto die voor hem rijdt.

Bij nat weer en een hellend wegdek dient een bestuurder extra op te letten en geldt het in acht nemen van voldoende afstand des te meer. Consument heeft hier niet aan voldaan, zodat op hem het vermoeden van schuld rust.

- 3.7 Consument heeft onvoldoende tegenbewijs geleverd om het vermoeden van schuld te ontkrachten. Consument heeft niet bewezen dat de Tegenpartij verwijtbaar heeft gehandeld door abrupt en zonder verkeersnoodzaak te remmen. De foto van Consument van kort na de aanrijding biedt immers onvoldoende bewijs en er zijn geen camerabeelden of getuigen van de aanrijding.
- 3.8 Verzekeraar betwist dat aan de zijde van Consument sprake was van overmacht. Gelet op de externe omstandigheden diende Consument juist beter op te letten, extra afstand te bewaren en zijn eigen rijgedrag aan te passen. Dat heeft Consument niet gedaan.
- 3.9 Voor de vordering van Consument tot vergoeding van de schade aan zijn eigen auto biedt de Verzekering geen dekking. De WA-dekking die Consument heeft afgesloten biedt namelijk alleen dekking voor schade aan andere voertuigen en niet voor de schade aan de eigen auto.
- 3.10 Verzekeraar biedt tenslotte excuses aan voor eventuele onduidelijkheid die is ontstaan in de correspondentie met Consument over relevante rechtspraak.

4. Beoordeling

- 4.1 De Commissie zal beoordelen of Verzekeraar zich in redelijkheid op het standpunt mocht stellen dat hij de schade van de Tegenpartij moest vergoeden, omdat Consument aansprakelijk is voor de aanrijding met de Tegenpartij op 6 februari 2019. Als dat zo is, mocht Verzekeraar de schadevrije jaren en de no-claimkorting in het nadeel van Consument aanpassen tenzij Consument de schade van de Tegenpartij voor zijn rekening zou nemen. Vervolgens zal de Commissie oordelen over de vraag of Verzekeraar de schade aan de auto van Consument moet vergoeden.

Erkenning aansprakelijkheid

- 4.2 Op grond van artikel 6 Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen (WAM) moet Verzekeraar de schade zelfstandig en actief met de wederpartij regelen. Daarbij heeft Verzekeraar een zekere vrijheid. Zie GC Kifid nrs. 2017-756 en 2017-289 (te raadplegen op www.kifid.nl).

Wel moet Verzekeraar zich op een redelijke manier inspannen voor de bescherming van de belangen van Consument bij de vaststelling van de mate van diens (wettelijke) aansprakelijkheid. Zie onder andere GC Kifid nrs. 2019-390 en 2018-478.

- 4.3 Verzekeraar stelt dat Consument aansprakelijk is, omdat hij onvoldoende afstand heeft gehouden. Consument vindt dat hij voldoende afstand heeft gehouden, de Tegenpartij zonder verkeersnoodzaak abrupt heeft geremd en sprake is van externe omstandigheden die overmacht opleveren.
- 4.4 Voor het vaststellen van de aansprakelijkheid zijn de wettelijke regels in verkeerssituaties van belang, meer in het bijzonder het Reglement verkeersregels en verkeers tekens 1990 (RVV 1990). In artikel 19 RVV 1990 staat: *“de bestuurder moet in staat zijn om zijn voertuig tot stilstand te brengen binnen de afstand waarover hij de weg kan overzien en waarover deze vrij is”*. Hieruit volgt dat een bestuurder voldoende afstand moet houden, zodat hij tijdig zijn auto tot stilstand kan brengen. Volgens de hoofdregel van artikel 150 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering is het aan de stellende partij om te bewijzen dat de achterligger onvoldoende afstand heeft gehouden. De enkele omstandigheid dat de achterligger achterop de auto van de voorligger is gebotst, rechtvaardigt nog geen uitzondering op deze hoofdregel en is op zichzelf onvoldoende om de achterligger met bewijs te belasten dan wel het standpunt van de voorligger zonder meer als voorshands aannemelijk over te nemen. Van belang is wat de toedracht van het ongeval is geweest. Anders gezegd, naast het feit dat de achterligger op de voorligger is gebotst moeten er bijkomende omstandigheden zijn waaruit kan worden opgemaakt dat de achterligger onvoldoende afstand heeft gehouden. Zie de uitspraak van de Hoge Raad van 13 april 2001, ECLI:NL:HR:2001:ABI065, NJ 2001, 572 m.nt. M.M. Mendel (rechtsoverweging 3.2); Hof Arnhem-Leeuwarden 3 september 2019, ECLI:NL:GHARL:2019:7222 (rechtsoverweging 4.5 t/m 4.7); Hof 's-Hertogenbosch 19 maart 2019 (rechtsoverweging 2.1 en 3.5 en Hof 's-Hertogenbosch 5 december 2017, ECLI:NL:GHSHE:2017:5463 (rechts-overweging 3.5.3 en 3.5.4).
- 4.5 Uit het voorgaande volgt dat Verzekeraar moet stellen en bewijzen dat Consument onvoldoende afstand heeft gehouden. Verzekeraar heeft aangevoerd dat er naast de botsing bijkomende omstandigheden zijn, die het bewijsvermoeden rechtvaardigen dat Consument onvoldoende afstand tot de Tegenpartij heeft gehouden. De Commissie zal deze toetsen om te beoordelen of het vermoeden van Verzekeraar gerechtvaardigd is.
- 4.6 Op grond van de overgelegde stukken staat vast dat de aanrijding plaatsvond op 6 februari om 18.30 uur, dus aan het begin van de avond.

Op het moment van de aanrijding was het – zoals ook uit de foto van Consument blijkt - donker en regende het. Het wegdek was nat. Consument reed op een hellend wegdek bij een viaduct naar beneden. De Tegenpartij heeft verklaard dat zij 30 kilometer per uur heeft gereden en dat zij moest remmen voor een file. Consument heeft verklaard dat hij 40 kilometer per uur reed, plotseling hard moest remmen, verdoorslipte en tegen de auto van de Tegenpartij botste. De voorgaande omstandigheden tezamen met het feit dat Consument achterop de auto van de Tegenpartij is gereden, rechtvaardigen naar het oordeel van de Commissie het vermoeden dat Consument onvoldoende afstand heeft gehouden en zijn auto daarom niet tijdig tot stilstand kon brengen.

- 4.7 Het is dan aan Consument om dit vermoeden te ontzenuwen. Consument heeft zijn eigen verklaring ingebracht, die inhoudt dat de Tegenpartij abrupt remde zonder verkeersnoodzaak, omdat er geen verkeerslichten of zijstraten waren en de weg voor de auto van de Tegenpartij vijftien meter vrij was. Consument heeft zijn verklaring onderbouwd met een foto van kort na de aanrijding en met een verwijzing naar de tekening op het schadeformulier. Deze door Tegenpartij bestreden verklaring van Consument is echter onvoldoende om het vermoeden te ontkrachten. Uit de door Consument overgelegde foto van na de aanrijding blijkt immers niet dat er op het moment van de aanrijding geen verkeersnoodzaak was om te remmen. Ook uit de tekening op het schadeformulier kan niet worden afgeleid dat geen sprake was van file.
- 4.8 De Commissie is niet gebleken van overmacht aan de zijde van Consument door externe omstandigheden. Naar het oordeel van de Commissie hadden de door Consument genoemde omstandigheden juist aanleiding voor Consument moeten zijn om zijn snelheid aan te passen en extra afstand te houden. Dat Consument niet bij machte was om deze maatregelen te treffen is niet door hem gesteld en is de Commissie ook niet gebleken.
- 4.9 Het voorgaande brengt de Commissie tot het oordeel dat in rechte vaststaat dat Consument onvoldoende afstand heeft gehouden en hij hierdoor in strijd met artikel 19 RVV 1990 heeft gehandeld. Verzekeraar mocht zich in redelijkheid op het standpunt stellen dat hij de schade van de Tegenpartij moest vergoeden, omdat Consument aansprakelijk is voor de aanrijding met de Tegenpartij. In het verlengde daarvan mocht Verzekeraar de schadevrije jaren en de no-claimkorting in het nadeel van Consument aanpassen tenzij Consument de schade van de Tegenpartij voor zijn rekening zou nemen.

Heeft Verzekeraar de belangen van Consument voldoende beschermd?

- 4.10 De Commissie moet ook beoordelen of Verzekeraar de belangen van Consument voldoende heeft beschermd bij de vaststelling van de mate van diens aansprakelijkheid.
- 4.11 Zoals onder 4.2 overwogen is Verzekeraar op grond van artikel 6 WAM verplicht om de schade zelfstandig en actief met de Tegenpartij te regelen. Verzekeraar mocht de aansprakelijkheid van Consument zelfstandig vaststellen. Anders dan Consument stelt, is voor de erkenning van aansprakelijkheid door Verzekeraar niet vereist dat Consument aansprakelijkheid heeft erkend. Ook de stelling van Consument dat de Tegenpartij niet heeft bewezen dat hij aansprakelijk is volgt de Commissie niet. Verzekeraar heeft uit de bijkomende omstandigheden mogen vaststellen dat Consument aansprakelijk was en is derhalve van een juiste beoordeling uitgegaan.
- 4.12 De Commissie stelt aan de hand van de overgelegde stukken vast dat Consument reeds in een vroeg stadium heeft verzocht om alle bij Verzekeraar bekende informatie, waaronder de verklaring van de Tegenpartij. Consument heeft deze informatie ruim drie maanden later ontvangen van Verzekeraar. Hoewel Verzekeraar hiervoor reeds excuses heeft aangeboden, heeft Verzekeraar niet verklaard waarom deze informatie zo laat aan Consument is verstrekt. De Commissie overweegt dat deze handelwijze van Verzekeraar niet behoorlijk is, maar dat niet gebleken is dat het eerder overleggen van de door Consument gevraagde informatie tot een andere beoordeling van de aansprakelijkheid zou hebben geleid. De Commissie is daarom van oordeel dat Verzekeraar de belangen van Consument voldoende heeft beschermd.

Eigen schade van Consument

- 4.13 Uit de stukken volgt dat Consument alleen een WA-dekking is overeengekomen met Verzekeraar. Een enkele WA-dekking biedt geen dekking voor schade aan het eigen voertuig van Consument. Consument heeft niet gesteld en ook verder is niet gebleken dat de Verzekering dekking biedt voor zijn eigen schade. Ook deze vordering van Consument moet worden afgewezen.

Slotsom

- 4.14 Het voorgaande leidt tot de conclusie dat Verzekeraar terecht de aansprakelijkheid van Consument heeft erkend, dat hij daarbij de belangen van Consument voldoende heeft beschermd en dat hij de schade aan de eigen auto van Consument niet hoeft te vergoeden. De klacht van Consument is ongegrond en zijn vordering zal worden afgewezen.

5. Beslissing

De Commissie wijst de vordering af.

De uitspraak heeft de vorm van een niet-bindend advies. Tegen deze uitspraak staat geen hoger beroep open bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. U kunt de zaak nog wel aan de rechter voorleggen.

U kunt, binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak, bij de Voorzitter van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening schriftelijk een verzoek indienen tot herstel van kennelijke vergissingen in de uitspraak. U moet daarbij met name denken aan correctie van reken- of schrijffouten en verbetering van namen en data. De volledige procedure met de termijnen die daarbij in acht moeten worden genomen staat beschreven in artikel 40 van het Reglement.